

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය

10/11 ශ්‍රේණි සඳහා විච්ඡේද පාඨමාලාවට අදාළ ක්‍රියාකාරකම්

10 ශ්‍රේණිය - පරිච්ඡේදය 06 - ගනුදෙනුවල ද්විත්ව බලපෑම

ද්විත්ව සටහන් ක්‍රමය හා ගිණුම් වර්ග

01. පහත සඳහන් සිද්ධිය ඇසුරෙන් අංක i සිට iv දක්වා ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

නෙහාරා විසින් ආරම්භ කරනු ලැබූ පරිගණක අලුත්වැඩියා කිරීමේ ව්‍යාපාරයේ පළමු මාසය තුළ සිදු වූ ගනුදෙනු කිහිපයක් හා එම ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සඳහා භාවිත කළ ලෙජර ගිණුම් පහත දැක්වේ.

ගනුදෙනුව	ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සඳහා භාවිත කළ ගිණුම්
1. රු. 500 000 ක ප්‍රාග්ධනයක් යොදා ව්‍යාපාරය ආරම්භ කිරීම.	මුදල් ගිණුම හා ප්‍රාග්ධන ගිණුම
2. රු. 200 000 ක බැංකු ණයක් ලබා ගැනීම.	මුදල් ගිණුම හා බැංකු ණය ගිණුම
3. රු. 5 000 ක විදුලි ගාස්තු ගෙවීම.	විදුලි ගාස්තු ගිණුම හා මුදල් ගිණුම
4. රු. 50 000 ක පරිගණක අලුත්වැඩියා ආදායමක් ලැබීම.	මුදල් ගිණුම හා පරිගණක අලුත්වැඩියා ආදායම් ගිණුම

- i. නෙහාරාගේ ව්‍යාපාරයේ ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සඳහා භාවිත කළ ගිණුම් වර්ග සඳහන් කරන්න.
- ii. ඉහත සිද්ධිය ඇසුරෙන් ඉහත (i) හි ඔබ සඳහන් කළ එම එක් එක් ගිණුම් වර්ගය සඳහා නිදසුන බැගින් ලියා දක්වන්න.
- iii. නෙහාරාගේ ව්‍යාපාරයේ සිදු වී ඇති පහත ගනුදෙනුව සටහන් කිරීම සඳහා භාවිත කරන ගිණුම් දෙක නම් කරන්න.
 “නෙහාරා තම පෞද්ගලික ප්‍රයෝජනය සඳහා රු. 5 000 ක මුදලක් රැගෙන යාම.”
- iv. නෙහාරාගේ ව්‍යාපාරයේ ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සඳහා භාවිත කරන ගිණුම් වර්ග සියල්ලෙහි එකතුව හඳුන්වන නම කුමක්ද?

02. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සත්‍ය ද අසත්‍ය ද යන්න දක්වන්න.

- (අ). ව්‍යාපාරයක වත්කම්වල සිදු වන වෙනස්වීම් වාර්තා කිරීම සඳහා භාවිත කරන ගිණුම් වත්කම් ගිණුම් වේ. ()
- (ආ). ගැනිලි ගිණුම හිමිකම් ගිණුමක් වේ. ()
- (ඇ). ණයහිමි ගිණුම වත්කම් ගිණුමක් වේ. ()
- (ඊ). බැංකු ණය පොලී ගිණුම වගකීම් ගිණුමක් වේ. ()

03. කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

1. ගිණුම්කරණයේ පියා ලෙස සැලකෙන්නේ කවුරුන්ද?
2. ද්විත්ව සටහන් ක්‍රමය යනු කුමක්ද?
3. ගිණුම යනු කුමක්ද?
4. ව්‍යාපාරයක ලෙජරයේ දැකිය හැකි,
 - (අ). වත්කම් ගිණුම් සඳහා නිදසුන් 2ක් සඳහන් කරන්න.
 - (ආ). වගකීම් ගිණුම් සඳහා නිදසුන් 2ක් සඳහන් කරන්න.
 - (ඉ). හිමිකම් ගිණුම් සඳහා නිදසුන් 2ක් සඳහන් කරන්න.
 - (ඊ). ආදායම් ගිණුම් සඳහා නිදසුන් 2ක් සඳහන් කරන්න.
 - (උ). වියදම් ගිණුම් සඳහා නිදසුන් 2ක් සඳහන් කරන්න.

04. නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

1. ව්‍යාපාරයක ලෙජරයේ ඇති විකුණුම් ගිණුම _____ (A) _____ ගිණුමක් වන අතර ගැනිලි _____ (B) _____ ගිණුමක් වේ.
 A හා B පිළිවෙළින් දැක්වෙන්නේ,
 (1). ආදායම්, හිමිකම්
 (2). ආදායම්, වියදම්
 (3). වගකීම්, හිමිකම්
 (4). හිමිකම්, වියදම්
2. ව්‍යාපාරයක ලෙජරයේ ඇති ණයගැති ගිණුම _____ (A) _____ ගිණුමක් වන අතර ලද වට්ටම් ගිණුම _____ (B) _____ ගිණුමක් වේ.
 A හා B පිළිවෙළින් දැක්වෙන්නේ,
 (1). වගකීම්, ආදායම්
 (2). වගකීම්, වියදම්
 (3). වත්කම්, ආදායම්
 (4). වත්කම්, වියදම්
3. පහත X තීරුවේ ගිණුම් වර්ග ද Y තීරුවේ ගිණුම් වර්ග සඳහා නිදසුන් ද දැක්වේ.

X	Y
1. වත්කම් ගිණුම	A. වේතන ගිණුම
2. වගකීම් ගිණුම	B. විකුණුම් ගිණුම
3. ආදායම් ගිණුම	C. ණයගැති ගිණුම
4. වියදම් ගිණුම	D. උපචිත විදුලි වියදම් ගිණුම

- X හා Y තීරු නිවැරදිව ගළපා ඇති පිළිතුර වන්නේ,
- (1). 1-A, 2-B, 3-C, 4-D
 - (2). 1-C, 2-A, 3-B, 4-D
 - (3). 1-D, 2-C, 3-B, 4-A
 - (4). 1-C, 2-D, 3-B, 4-A

4. ගනුදෙනුවල ද්විත්ව බලපෑම හර සහ බැර වශයෙන් එකවර සටහන් කිරීමට යොදා ගන්නා පොදුවේ පිළිගත් ආකෘතිය වන්නේ,

- (1). ලෙජරය වේ.
- (2). මෘදුකාංගය වේ.
- (3). ගිණුම වේ.
- (4). චුම්බක තැටිය වේ.

5. ගිණුම සම්බන්ධයෙන් වන සාවද්‍ය ප්‍රකාශය වන්නේ,

- (1). ලෙජරයේ ගිණුම් වර්ග 4ක් හඳුනා ගත හැකි වීම ය.
- (2). ගිණුමක හර හා බැර ලෙස දෙපැත්තක් පැවතීම ය.
- (3). ගනුදෙනුවේ වටිනාකම අදාළ ගිණුම්වල හර පැත්තේ හෝ බැර පැත්තේ සටහන් කළ යුතු වීම ය.
- (4). ගිණුමක විස්තරය තීරුවේ සටහන් කරන්නේ අනෙක් සටහන තැබූ ගිණුමේ නම ය.

05. ගිණුමක සම්ප්‍රදායික ආකෘතිය ඇඳ එහි එක් එක් තීරු නම් කරන්න.

06. ගිණුම් කටයුතු පවත්වා ගෙන යන ව්‍යාපාරයක ගනුදෙනු සටහන් කර ඇති ගිණුම් මොනවාදැයි සොයා බලන්න.